

Nefndasvið Alþingis
Kirkjustræti
101 Reykjavík

b.t. nefndasvid@althingi.is

Reykjavík, 9. apríl 2019.

Efni: Umsögn RSÍ um frumvarp til laga um breytingu á lögum um tekjuskatt og lögum um staðgreiðslu skatts á fjármagnstekjur (skattlagning tekna af höfundaréttindum). Þingskjal 1213, 762. mál.

Rithöfundasamband Íslands (RSÍ) er stéttarfélag og réttthafasamtök rithöfunda. Með vísan til tilgangs sambandsins sem er m.a. að gæta hagsmuna og réttar rithöfunda, gerir sambandið eftirfarandi athugasemdir við ofangreint frumvarp til laga.

Rétt er að ítreka það sem áður hefur komið fram í umsögn sambandsins þegar frumvarpið birtist í svokallaðri samráðsgátt; RSÍ er afar hlynnt því að greiðslur til höfunda verði almennt skattlagðar sem fjármagnstekjur í stað launatekna og tekur undir að eðlilegt sé að tekjur vegna nýtingar á verkum sem þegar hafa verið sköpuð séu skattlagðar eins og aðrar tekjur manna af eignum sínum. Í þeim skilningi er um réttlætismál að ræða fyrir rithöfunda og aðra höfunda sem og réttthafa í heild.

Til viðbótar við ofangreint vill RSÍ koma því sérstaklega á framfæri að það er skilningur sambandsins að frumvarpið verði óbreytt ekki skýrt á annan veg en svo að allar greiðslur sem RSÍ úthlutar, greiðir og/eða miðlar til réttthafa vegna höfundaverka sem njóta verndar skv. höfundalögum eigi undir frumvarpið, sama hvort greiðslurnar teljist höfundagreiðslur á grundvelli höfundalaga, sbr. t.d. greiðslur frá IHM sbr. 11. gr. laganna, eða teljist ekki vera greiðslur á grundvelli höfundalaga, sbr. t.d. greiðslur vegna bókasafnasjóðs sbr. VI. kafli bókasafnalaga nr. 150/2012. Enginn greinarmunur sé gerður á slíkum greiðslum, allar eigi þær undir lögum enda séu þær bæði greiddar af RSÍ sem eru viðurkennt samtök réttthafa og eru vegna höfundaverks sem nýtur verndar skv. höfundalögum.

Að því sögðu telur RSÍ þó eðlilegt að meginreglan verði látin gilda um allar eða sem allra flestar greiðslur af höfundaverkum eftir frumsköpun en ekki einungis þær greiðslur sem greiddar eru réttthöfum í gegnum eða fyrir tilstilli samtaka réttthafa. Telur RSÍ þannig rétt að fellt yrði út það skilyrði að greiðslurnar berist réttthöfum frá samtökum réttthafa. Stór hluti tekna rithöfunda eftir frumsköpun lýtur m.a. að sölu á t.d. kvikmyndarétti að bókmenntaverkum eða rétti til sviðsuppsetningar í leikhúsi. Slíkir samningar eru ávallt gerðir á einstaklingsgrunni en ekki fyrir tilstilli eða milligöngu samtaka réttthafa.

Enginn eðlismunur er hins vegar á greiðslum til réttthafa vegna t.d. sölu á kvikmyndarétti verndaðs bókmenntaverks og þeim greiðslum sem berast réttthöfum í gegnum RSÍ. Þykir RSÍ því hvorki rökrétt né sannfærandi að slíkur munur verði á skattheimtu þessara tekna að öllu máli skipti að greiðslurnar verði að berast réttthöfunum fyrir tilstilli RSÍ. Leggur RSÍ því eindregið til að ekki verði slíkur greinarmunur gerður á skattheimtu greiðslna til réttthafa að þær beri hærri skattprósentu ef þær eru greiddar til réttthafans beint, án viðkomu hjá RSÍ. Réttara væri að allar greiðslur til réttthafa vegna verndaðra verka eftir frumsköpun verði skattlagðar á sama máta og með sömu skattprósentu.

Virðingarfyllst,
Ragnheiður Tryggvadóttir
framkvæmdastjóri Rithöfundasambands Íslands